

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

De ce ne provoacă?

Într'un număr recent am expus motivele, cari prelungesc, fără voia noastră, campania ziaristică, forțată prin brutalitate și prin un fel de ciudat terorism, inaugurat de unii membri ai comitetului și de bunii lor prieteni. Am arătat cum cei ce proslăvesc mereu principiul solidarității sunt în realitate ei înșiși cei mai categorici dușmani ai ei, când, cu un zel suspect și vrednic de o cauză mai bună, împing lucrurile la extern, asvârlind în public bănueli și neadevăruri și dându-și toată silința, conștiință sau nu, de a ține mulțimea într'o continuă enervare.

După aceste constatări, făcute de noi și observate desigur de orice judecător obiectiv al împrejurărilor, prin cari trecem, rămâne deci bine stabilit, că nici odată un fenomen social și politic, care să deștepte o mai mare îngrijorare pentru starea de suflet și moravurile unor cercuri conducătoare, nu ni s'a dat să înregistrăm. Am văzut acum bărbați, cari intruniau odinioară încrederea și simpatia noastră și ne-am mirat să-i vedem apărând în roluri de escluziviști, de monomani încrezuți și poruncitori, mici și arțăgoși până în pânzele albe. Am făcut apoi trista constatare despre felul cum au știut să procedeze așa de ușuratec și cu atâta abuz de situația ce le-a încredințat poporul, în momentul când au declarat propaganda destructivă în potriva unui ziar național, fără s'ială de consecințe și fără teamă de satira publică ce-i așteaptă. Și a trebuit de-adreptul să înfierăm tendința de capturare a cetățitorilor și abonaților noștri seduși prin niște apucături, cari discolifică pe oamenii de omenie cari le întreprind, și samănă de obicei vânt, ca să secere furtună.

Gândindu-ne la toată pleava lor de pretexte spectaculoase, ne întrebăm: de ce, oare, această continuă provocare? Au maturii noștri membrii ai comitetului vre-un interes special să întrețină această operă de salvătăcii publicistice până la infinit? Constituie „Tribuna” într'adevăr un pericol pentru dânșii și sunt așa de periculoase ideile noastre generale pentru neam, încât să se simtă trebuința de a ne așeza deadreptul în rînd cu foile „trădătoare”, sau cu „Budapesti Hirnap”? Sau se teme comitetul de eventuala situație morală ce i-am putea crea față de alegătorii români, asupra cărora am avut și vom avea pururea o influență? Ba nu zău: de ce ne vor provoca

mereu și de ce le convine așa de mult să ne pună cu atâta stăruință în cărcă păcate naționale și păcate de moarte?

Răspunsul știți cine ni-l dă, împotriva așteptării? Este mult răsfățatul nostru doftor în chirurgie politică, dl Vaida de Voevod, care într'o broșură de întregă „un jumătate de an” (cum scrie dsa în loc de „o jumătate!”) se sfarmă să ne disece câteva coloane cu bisturiul său tocit, cu care, din fericire, nu ne face nici un rău. Vom răspunde noi și la drăcia asta de atentat, cu toate că în fond și formă toate încercările sale doftoricești nu sunt decât o reeditare mai pe larg a vechilor basme și o copie după întortochiările măiestrului său în belinbrokiade. Vom discuta poate și cu acest om lipsit de originalitate, dar până la analiza pamfletului ne mărginim la două singure puncte din prefața broșurei, cari, ni-se pare, ne dau mai ușor cheia unui răspuns la întrebarea noastră: de ce ne tot provoacă?

Vorbind despre datoria unui ziar românesc de la noi — neapărat, e vorba de „Tribuna”, căci dl Vaida uită se ne spună ceva despre „Lupta”, care a trebuit să se prăbușească, deși în fruntea ei strălucea un ilustru publicist și om politic ca dsa, — iată ce comentariu ne hărăzește luptei ziarului nostru și în special la ce se rezumă principalele d-sale plângeri în contra „bagatelizatorilor” tendințe zise de „primenire”.

1. „Dincoace de munți un ziar românesc nu are și nu poate avea alt rost, decât să susțină solidaritatea „partidului național român. Trebuie deci să apere cu intransigentă disciplină de partid, singurul mijloc prin care se poate crea și întări solidaritatea”.

2. „Atacarea comitetului în modul cum o fac premenitorii ar fi o infamie (Mulțumim! Dar urma alege! „Red. „Trib.”) și în cazul, când retrăgându-se actualul comitet, ar putea fi înlocuit prin altul. El nu poate însă fi înlocuit, pentru că lipsesc alți 30 de „bărbați, cari ar fi hotărâți să ia asupra lor conducerea partidului național român! Ce înseamnă deci (observați „acest adorabil deci! Red. „Trib.”) primenirea? Ea înseamnă a submina „disciplina partidului național român și a distruge solidaritatea noastră și „deci a face guvernului cel mai prețios serviciu”.

Bun! Și logica asta se potrivește cu stările de fapt, ca poezia politică-naționalistă, strecurată de dl Vaida în

procesul verbal al Camerei ungare, cu poeziile lui Goga!

Nu zicem despre punctul întâi din cele ce cităm din broșura dlui Vaida, că nu am aproba celea ce cuprinde, privitoare la partid. Dar băgăm de seamă că de un timp încoace ni-se aduce cu consecvență învinuirea de „spargere” a lui. Și asta nu poate avea o altă sorginte, decât intenția multora, de a-și scuza greșelile lor, acuzându-ne pe noi. Ideia în sine a organizației noastre în partid am susținut-o, chiar cu o mai mare consecvență ca dl Dr. Valer Moldovan, care, încă de pe băncile universitare, adevă de vre-o 15 ani încoace, de când încearcă să „mânuiască” un condei, a scris aproape în fiecare an câte un apel către comitet, sub titlul „Să ne organizăm!” Știm și noi, că în unire e puterea, cu toate că nu sântem pe de-a întregul admiratori ai geniului organizatoric, întrupat în broșurile dlui Ioan Suciu, cunoscutul stâlp al solidarității! Nouă însă totdeauna ni-s'a părut, că trebuie înainte de toate să respectăm esența și simbolul, care rămâne programul acestui partid. Iar ideia primenirii noastre, de care unii domni din comitet se cutremură ca de o detronare în perspectivă, nu s'a atins niciodată de acest program, ci a cerut pur și simplu o militare mai aprigă în jurul lui, pentru a putea ajunge la succese mai sigure, decât acele pe care comitetul nu ni-le poate da. Această tendință urmărește și ea solidaritatea cea mai pură, dar de sigur cu mijloace mai înaintate, cu schimbarea de tactică, făcând-o mai intensivă și mai energică. Nu mai știe oare dl Vaida, că o asemenea schimbare clasică de tactică a luptei partidului „Tribuna” a mai întrebunțat-o și influențat-o și cu ocazia agitației în jurul părăsirii pasivității și că pe-atunci, d-sa, autorul pamfletului de azi, era în tovărășia noastră de idei, spărgătoare a solidarității pasive? Nu-i așa că proclamarea și agitarea ideii de activitate a fost făcută în interesul partidului și în contra voinței și aprobării conducerii oficiale și că, prin urmare, ar însemna o perfectă absurditate să iai ziarului „de dincoace de munți” posibilitatea de a ridica asemenea probleme, de câte ori o cer timpul și împrejurările?

Nu, nu de partid vă doare, dl Vaida, ci de comitet, pe cum vedem din punctul al doilea al citatului din broșura dtale, și faptul acesta vă procură

toate vexațiunile aceste sufletești, cărorora le dai curs sub masca solidarității. A trebuit ca dvoastră să fi simțit ceva despre un vânt de primăvară, care adie acum în rândurile nouă, formând un aluat mai bun pentru hrana sufletească de mâne, deșteptând forțe mai vioaie și mai active pe o întindere întreagă a vieții noastre publice. Și ați început să vă simțiți stingheriți în stângăciile dvoastre variate și ați primit cu un fel de idiosincrazie ideea controlului și a îndemnului spre bine, cu toate că datoria de oameni înțelepți era: să vă bucurați din tot sufletul de sporul ce se anunță!

Așa dar, comitetul! Pentru salvarea lui se aprinde de mânie și durere dl Vaida în sfătoșeniile sale! Pentru acelaș scop se cramponază de titlul oficial, când spune că actualul comitet reprezintă partidul însuș și cine atacă comitetul, lovește în solidaritatea partidului! Din acelaș motiv ne declară cu țanțoșie, că actualul comitet n'ar putea fi înlocuit cu altul „pentru-că lipsesc alți 30 de bărbați, cari ar fi hotărâți să ia asupra conducerea partidului național român“?

Mă rog, e serios dl Vaida și speră să nu fie luat în glumă cu asemenea teorii, în cari preconizează un principiu, că un comitet este intangibil și că ziarul, care ar îndrăzni să exprime desiderate și nemulțumiri față de dânsul, înseamnă că a *tradat*? Nu știe dsa că un comitet, ori care va fi acela, se pune și se depune, se alege și se revocă, după cum își face datoria. Crede dsa, că în chestiuni naționale se poate monopoliza o conducere cu modalități teroriste, fără să se producă o revoltă firească în opinia publică, care are drepturile ei de a cere satisfacție și răspundere celor ce le au înșelat speranțele?

Nu! Nimeni nu este de neînlocuit! Și aici nu există condescendențe și oportunități. Nemulțumirile trebuie relevate atunci, când se ivesc și sunt actuale, nu când îi place suveranității comitetului. Și după ce anume fapte să ne orientăm, ca să justificăm această disciplinomanie a unor factori aprigi, dela cari nu ne pricopsim decât cu pretenții? Cari sunt adâncimile de vederi pentru urnirea partidului? Ce fac ei cu atâtea proiecte și paraproiecte de organizări, de cari lumea a început să facă haz, ca de povestea cu cocoșu roșu? Cari sunt terenurile, pe cari dânsii le știu îmbogăți cu ceva nou? Iată cuvântările lor în parlament și printre ele glasul strident și denunțiant al dlui Vaida, care ne îngrămădește tot pe noi cu hulă. Iată nepuțința lor de a-și edita un organ oficial, cu care să ne putem mândri. Și în schimb ne pomenim cu această debordare a urei lor în contra unei foi, la care se grupează tot ce este mai avântat și mai larg în orizonturi. Astăzi avem un comitet, care pentru menținerea sa *a recurs și la abonații noștri* și a îndrăznit prin câteva reprezentanți să se lege mereu cu ocară și de scriitorii noștri, dându-și astfel toată măsura de bun simț și de apucături civilizate.

Place-i dlui Vaida acest hal, mai mult omenesc decât politic, în care au ajuns cu pretențiile lor autoritare? Placu-i cuiva concepțiile de morală frățească și de libertate, pe cari câțiva membrii militanți ai comitetului au vrut să le octroeze mulțimei și s'o seducă, în scopul de a-și asigura ficțiunea unei permanente de diriguitori? *Der Freiheit eine Gasse!* Noi nici dela dușmanii noștri unguri nu cerșim pacea și libertatea, ci ne-o luăm singuri, necum dela privilegiații noștri

frați, cari sânt orbiți de interese și sânt surzi în fața glasului vremii, care le-a dat semne de mult despre rățacirea lor și despre consecințele ce trebuie să și le chibzuiască!

„Temeritatea Tribunei“. Intr'un număr recent al nostru — după cititorii noștri își amintesc încă — cum am publicat următorul caz de samavolnicie jandarmerească:

În Câmpeni jandarmii zilnic sechestrează tricolorul de pe piepturile Românelor. Au intrat chiar și în casele oamenilor și au sechestrat dela o servitoare tricolorul ce-l păstra în fundul lăzii.

Nu le e însă de ajuns goana după tricolor, ci au pornit și prigonirea cântecelor noastre naționale. În ziua de 1/14 Maiu, sergentul de jandarmi din Câmpeni a interzis dlui Teodor Orlea, conducătorul fanfarei din Câmpeni, să cânte cu fanfara, la sărbarea dela 1 Maiu, »Deșteaptă-te Române«, amenințându-l cu arestare dacă nu se va supune. Inzădar a protestat dl Orlea spunând că notele muzicale le are dela muzica militară din Alba-Iulia, care cântă acest marș cu toate prilejurile, — împănății n'au voit se dea ascultare protestului său just.

Rugăm și noi pe deputații noștri să ne vină într'ajutor și să întrebe pe dl ministru de interne dacă cu a lui voie și știre să săvârșesc toate fărădelegile acestea.

Un corespondent din Arad a binevoit să-i trimită lui »Budapesti Hirlep« această informație a noastră și neîmpăcata sentinela a ideii de stat izbucnește în felul următor:

»Indemn la temeritatea asta se pare că i-a dat »Tribunei« ordonanța de toleranță în chestiunea culorilor României. Dacă s'ar găsi vre-un deputat naționalist, care ar cuteza să vorbească în acest senz în cameră, sperăm că și-ar primi răspunsul cuvenit. *Deșteaptă-te Române* e unul din cele mai sălbatice cântece atâtaoare și cântarea lui publică constituie, între marginile țării coroanei ungare, contravenție și ca atare se pedepsește«.

Să nu se teamă vajnicii șovini dela »B.

FOIȚA ZIABULUI „TRIBUNA“

Rămurea de colilie.

Rămurea de colilie
Aplecată spre pîdvor,
Spune-mi taina ta și mie,
Cum să pot-și eu să 'nflor.

Scutură-te de ninsoare
Peste mine rămurea!...
N'am fost nici odată 'n floare,
Nici în primăvara mea.

Printre copaci.

Printre copaci ca flacări de jeratec
Azi razele întârziate cad,
Mă prinde dor de un vis primăvăratesc
De liniștea pădurilor de brad,

De stânci, de văi, de largul tău o mare,
De umbra-ți deasă mal bătut de vînt
Și de-a furtunei sfîntă sbuciumare,
De clopotul ce sună când și când.

Maria Cunțan.

Eroii misterioși.

— Foiță originală a »Tribunii« —

De Adrian Corbul.

În vreme ce noi europenii trăim în tilnă pe la casele noastre, în nordul Africei se dă un război cumplit. Să nu-și închipuiească nimeni că luptele cari însângerează Marocul sunt ușoare; ele nu ating, fără îndoială, intensitatea bătăliilor între două națiuni mari, civilizate; dar aceasta nu le împiedică de a fi înverșunate, dezastruoase și crude. Marocanii au proclamat războiul sfînt în contra Francezilor; ei poartă steagul verde al Profetului din loc în loc, și urletele lor de ură fanatică și pofta lor de sânge, dau de lucru batalioanelor trimise să liniștească triburile răscolate, cari înconjoară Fezul în cercuri de fier și de foc.

Și iarăși, să nu se ia nimeni după știrile înregistrate de ziarele europenești — ce privește victimele — morții și răniții cari cad sub cerul fierbinte al Africei. Guvernul francez ascunde cât poate pierderile ezacte ce le îndură. Adevărul e că pumnul de soldați de sub comanda generalului Tonté și a colonelului Brulard, trec clipe de o extremă gravitate. Hărțuiți din toate părțile de cete numeroase de marocani, ei înaintează cu greu sub soarele de foc al continentului african, împrăștiindu-și morții și răniții pe întinsul deșertului pe care-l străbat. Cu toate acestea ei înaintează. Scrășnind din dinți și încestându-și mâinile cu

turbare pe paturile puștelor, setoși de a da lupta decisivă, dela care conducătorii lor îi deturneză cu mare anevoință, din pricini strategice.

Căci dacă s'ar deschide un concurs de bravură printre soldații diferitelor naționalități ale lumii, sânt sigur că batalioanele coloniilor franceze din Africa, ar câștiga laurii fără de contest. Vitejia lor e pur și simplu fenomenală, curajul lor se numește temeritate. De câte ori n'am privit cu admirațiune la siluetele marțiale ale zuavilor și spahiilor pe cari îi întâlneam pe străzile Parisului! În ochii lor ard flacări de bravură pe fața lor bronzată de soare citești o hotărâre nestrămutată — și desigur că văzând membrele tor robuste, peptul lor lat, acel amestec de vigoare ei de supletă care-i caracterizează, nu-ți poți închipui o clipă că oboseala marșurilor eroice și asulturnile la cari se dedau fără încetare, colo departe, în nordul Africei, ar fi în stare să-i înfrângă când-va.

„Escuadele de fer“, — iată cum sânt numiți în toate părțile. Sângele lor rece în mijlocul luptei egalează irezistibilul lor avânt. Se știe că soldatul francez, în general, e cel mai impetuos soldat din lume. Italienii, când vor să caracterizeze pe un luptător căruia nimic nu-i poate sta în cale, spune de el că are *furia francese*; dacă cineva posedă însă în cel mai înalt grad această calitate, acela este desigur zuavul... S'a văzut în războiul din Crimăea, la Solferino și chiar în nefericitul război franco-german, ce ravagii e în stare să producă în rândurile inamice, baionetele puse

H. — deputații noștri nu vor lua cuvântul în Cameră, ba nu vor înregistra, precum n'au înregistrat nici până acuma, în organul lor autorizat, revoltăto-rul caz de samavolnicie dela Câmpeni.

Si „Gazeta” — trădătoare? În numărul său de Miercuri, »Gazeta Transilvaniei» scrie următoarele:

»Dacă noi Români din Transilvania și Ungaria am avea altă organizație și adevărată organizație oarecare, dacă am căuta să ne afirmăm cu mai multă îndârjire ființa noastră, dacă în cuvântul nostru am căuta să fim mai energici — fără însă a ne pierde cumpăna vorbei — dacă am dovedi mai ad oculos viçoarea noastră etnică și valoarea noastră culturală, dacă ne-am apăra avutul și drepturile ce le avem cu mai multă îndârjnicie și dacă am cunoaște mai mulți și mai temeinic uriașa putere creatoare a spiritului de jertfă — atunci acest popor românesc ar avea mai multe atribute de a se numi un neam, un neam puternic, o nemuritoare odraslă a celui mai viteaz și mai bine organizat neam din lume. Atunci acest complex de azi al celor 3 milioane și jumătate de oameni dintre Carpați și Tisza ar forma o masă de forță formidabilă, de care ar trebui să se sfarme orice atentat îndreptat în potriua ei. Atunci iustitiei n'ar mai ezita de a se alia cu noi și nici acuza cu »trădători de țară» n'ar mai prinde, căci în fața unei astfel de forțe vii, s'ar sparge orice pornire izvorâtă din patimă. De noi atunci ar trebui necondiționat să se țină seamă, căci fără noi votul universal nu s'ar putea înfăptui și fără voia noastră el n'ar putea fi temelie a Ungarie moderne».

»Gazeta» are îndrăzneala să recunoască și ea că n'avem organizație... Nu se teme că Brașovenii vor convoca și ei un conventicol — a la »Vas» — ca s'o declare trădătoare?

Președintele ligei pentru votul universal în locul baronului Bánffy, care fusese președintele ligei pentru votul universal, se vorbește că va fi ales Justh Gyula. Știrea nu este confirmată încă, dar se dă ca sigură această combinație.

Revista teologică, al cărei director este distinsul profesor dela Sibiu, dl Dr. N. Bălan, scriind despre discursurile episcopilor dela sinoade, iată ce scrie, între altele, despre discursul P. S. Sale I. I. Papp:

La Arad discursul de deschidere a fost neobișnuit. De o parte, pentru că a atins frământările din viața noastră publică, mai ales ziaristică, iară de altă parte pentru că în chip neașteptat a plecat tonul spre guvernul țării, care însă nu s'a dovedit prin nimic mai de luat în seamă, ca altele premergătoare, tot așa de vrășmașe vieții noastre ca neam. O ținută mai militantă a arhierilor noștri spre îndreptarea spiritului public o dorește toată lumea, de sigur însă nu în direcția din urmă arătată de P. S. Sa.

Iată cuvântul unui om, care n'a avut »coatin-geri cu înaltul guvern», dar simte românește.

»Telegraful» și... dl Vaida. Am fi rămas dureros surprinși dacă blagocestiva gazetă dela Sibiu nu ar fi înregistrat în cunoscutul ei stil broșura dlui deputat al Arpașului, care, zice cuvioasa, înșiră dovezi convingătoare în contra »Tribunei» din Arad. Mă rog, ne pare bine de tovarășia aceasta. Se putea, ca organul pururea intransigent, pe coloanele căruia s'a întâlnit ceata tuturor trădătorilor, să nu aproabe intențiile foarte naționale ale dlui Vaida?

Chestiunea națională în Cameră. S'a continuat discuția la bugetul ministrului de instrucție. Justhistul Kelemen Samu a atacat în termeni fulminanți clericalismul și în special activitatea și rostul congregațiilor catolice. A urgit măsuri împotriva »abuzurilor» congregațiilor în școlile medii. Deputații guvernamentali Mártonffy și Kozma au luat partea clerului catolic unguresc, care nu s'a identificat cu direcția ultramontanistă a clericalismului. A bătut la ochi că partidul lui Kossuth a simpatizat aproape ostentativ cu oratorii creștini. N'a fost lipsită ședința nici de scene agitate, date fiind antagonismele dintre clericali, catolicii nemilitanți, jidani, francmasoni și liberalii de paradă, tot atâtea grupări inspirate nu de adevărate principii, ci de interesele de putere.

Chestiunea de naționalitate a fost atinsă azi cu mai mult aplomb, de deputatul Kozma, cunoscutul publicist ungar. El a cerut guvernului să înființeze în finiturile locuite de ne-

maghiari, gimnazii de stat, cari să fie tot atâtea foculare ale culturii ungurești. Să curerim naționalitățile prin cultură. Să desființăm cuvântul »maghiarizare», căci el e inventat numai de agitatorii naționaliști. Aderă la politica guvernului, care nu țintește maghiarizarea.

Vizita reginei Elisabeta la perechea regală a Bulgariei. Se telegrafează din București: Azi, în 26 Mai n., regina Elisabeta a călătorit din Constanța la Varna și de acolo s'a dus la castelul Euxinograd, unde a făcut o vizită scurtă perechei regale bulgare. După vizită regina s'a întors la Constanța.

Moartea lui C. I. Stoicescu.

— 1852—1911. —

Marți noaptea între orele 10 și 11, s'a stins din viață la locuința sa din str. Batiște, Constantin I. Stoicescu, fost în mai multe rânduri ministru și fruntaș distins al partidului național liberal din România.

De câțiva ani, C. I. Stoicescu contractase o boală grea și toate celebritățile medicale din țară și din străinătate n'au putut împiedeca progresul răului. Boala și-a urmat cursul ei distrugător, până ce ieri a răpus pe acela ce s'a numit Constantin I. Stoicescu.

Născut în Ploești la 15 Ianuarie 1852, C. I. Stoicescu moare în etate de 59 de ani. Descendent al unei familii de burghezi, el știu prin meritele sale să ajungă la cele mai înalte trepte sociale.

După ce termină studiile liceale în țară, C. I. Stoicescu, s'a dus la Paris unde se devotă studiului dreptului și unde a obținut cu multă distincțiune titlul de doctor în drept.

Intors în țară, intră în magistratură, pe care o părăsi încă după scurtă vreme pentru a se devota carierei de avocat.

Prin rarele sale merite, C. I. Stoicescu ocupă în curând un loc de frunte în lumea juridică. La 1881 a intrat în politică, înscriindu-se în

în mânele acestor soldați de elită. Poate cunoașteți faptul — căci e istoric — că în dezastruoasa încăerare din jurul Sedanului, s'a găsit un zuav, mort cu baioneta în mână după ce ucisese cu o iuteală vertiginoasă, pe optsprezece soldați bavarezi care se aruncaseră asupra lui... Era un zuav robust, de statură mijlocie, al cărui obraz hotărât, încadrat de o barbă neagră, rotundă și deasă, respira curaj și după moarte. Cele optsprezece trupuri ale inamicilor săi, îl înconjurau ca un mareș trofeu...

...Iată soldații trimiși în număr relativ foarte mic, să dea piept cu vâjnoșii și fanaticii marocani răsvrățiți. Vă închipuiți cu câtă înverșunare se vor fi luptând aceste două rase, tot atât de brave și de viguroase. Afară de zuavi mai aveau spahii, trupă recrutată printre arabii algerieni, supuși educației franceze, francezi cu adevărat ca inimă și mentalitate. Și în cel din urmă rând, să vorbim de un alt corp de armată colonială, foarte important și care aduce Franței servicii; anume de Legiunea streină.

Condițiunile speiale în cari există Legiunea

streină din coloniile franceze, o face extrem de interesantă astăzi, când serviciul militar obligator e impus la mai toate neamurile pământului. Acest corp e format din membrii de naționalitățile cele mai diverse. Ori-cine poate face parte din legiunea streină, dacă e viteaz, robust și dacă nu se teme de moarte. Salariul e foarte ridicat pentru un soldat — și acest punct atrage o mulțime de aventurieri. Germani, Ruși, Polonezi, Belgiani, Englezi și chiar Români — cunosc un român care trăește la Paris și care a fost legionar pe vremuri — iată din ce e compusă legiunea streină. Firește că printre ei, majoritatea sânt francezii; ofițerii sânt toți francezi. Legiunea streină e alcătuită din aventurieri, din indivizi făcând parte din toate straturile sociale, dela prinți de viță regească, și până la asasini încă nedescoperiți. Cine a îndurat catastrofa în viața sa, deziluzionații și naufragiații lumii, omul trădat de soție sau de prieteni, banditul și jucătorul ruinat, mizantropul căruia existența îi e o povară, cu toții trec în continentul african și se înrolează în legiunea streină. Nici unul nu-și dă numele său adevărat; majoritatea le-

gionarilor trăiește sub nume împrumutate. Nici unul nu-și descopere adevărata sa identitate, nimeni nu pomenește de trecutul său, căci nimeni nu-i întreabă de unde vin și ce au făcut. Nu li-se cere de cât un lucru: să fie buni soldați, supuși disciplinei de fer care domnește acolo. E adevărat că mulți se înrolează în legiunea streină din patriotism: așa, alsacienii și lorenii cari nu vor să servească sub drapelul germane și numeroși francezi, dornici să se distingă în lupte — căci luptele în nordul Africei nu lipsesc.

Firește, că nu se poate cere celorlalți oameni veniți din toate părțile lumii să se bată din pur patriotism. Germani, Englezi sau Bulgari, nu se închină tricolorului francez, fiindcă e Francez, ci fiindcă e steagul regimentului lor. Și pentru regimentul lor, acești eroi misterioși săvârșesc minuni de bravură. Ei sânt ultimul vestigiu al unei civilizațiuni trecute, urmașii »căpitanilor» cari se înrolau sub steagurile condotierilor de tot felul, fără să ție seamă cu cine și contra cu-i se luptă. Astăzi însă, disperarea și desgustul de viață îi împing pe cei mai mulți în legiunea streină.

„Asociațiunea industriașilor de mobile” din Brașov

recomandă în atenția on. public, depozitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere-garcon și sa-loane. la în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al locuințelor și bucătăriilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapețirăria lor. — — — — —

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloage gratuite!

A „Brassói Bútorkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezete”, Strada Vămii nr. 36.

partidul condus de marele patriot și om de stat I. C. Brătianu.

La 1883 este ales pentru prima oară în parlament, din care apoi a făcut parte aproape neîntrerupt, sub toate guvernele, atât liberale cât și conservatoare. Pentru ultima oară C. I. Stoicescu a fost ales la 1907 de către colegiul I. de Cameră din Prahova, unde defunctul candida de obicei.

Sub guvernele conservatoare C. I. Stoicescu a fost printre fruntașii opoziției din parlament, iar frumoasele lui discursuri erau ascultate cu plăcere, chiar de adversarii politici, cari nu rare-ori uzau de observațiile judicioase și de luminele lui când era vorba să se ia o măsură sau să se întocmească o reformă.

În Aprilie 1895, el duse, alături cu alți fruntași ai opoziției, o strălucită opoziție contra guvernului conservator, pe chestia legii minelor, iar când opoziția, ca semn de protestare contra acelei legi, hotărî să demisioneze din parlament, C. I. Stoicescu fu însărcinat să cetească în cameră demisiunea colectivă.

A fost unul dintre cei mai distinși oratori pe cari i-a avut partidul liberal. Se citează ca cele mai remarcabile discursuri ale sale, cel rostit la 1886 cu ocazia discuției la Mesagiu și cel dela 1893, când a adresat o interpelare răposatului general Iacob Lahovari, pe chestia pronunțamentului ofițerilor de cavalerie.

Ca ministru al justiției C. I. Stoicescu a săvârșit revizuirea și modificarea codului comercial și legea libertății individuale, cu care ocazie au reșit într-o strălucitoare lumină marile calități de jurist ale defunctului.

La 1907, după nenorocitele răscoale din primăvara aceluia an, C. I. Stoicescu a făcut parte din comisiunea care a studiat ante-proiectele reformelor agrare, cu care ocazie luminele lui au fost foarte prețioase.

Ca scriitor C. I. Stoicescu apare iarăși într-o aureolă. Lui i-se datoresc două importante scrieri juridice și anume »Naturalizațiunile« și »Libertățile Personale.« Și în aceste lucrări scântează marile calități de jurist ale defunctului.

C. I. Stoicescu a mai strălucit și într'un alt mare număr de lucrări și articole de ziare, toate cu caracter juridic sau economic.

Acum câțiva ani, un detectiv al poliției de siguranță din Paris, bătătoarea străzile Algerului, în căutarea unui asasin, pe care-l bănuia a se fi strecurat în legiunea streină. Deodată întâlnește un simplu soldat, un legionar. Detectivul se oprește brusc, tresare, apoi salută până la pământ. Legionarul se oprește și el pe loc și se înroșește. Atunci detectivul se apropie de el, și îi șoptește, destul de tare; ca să fi fost auzit de un alt legionar care tocmai trecea pe acolo: „Scuzați-mă, Alteță“. — Și s'au îndepărtat fiecare în altă direcție...

Câte Alțețe, câte nume faimoase ori grozave, nu ascunde legiunea streină! Dar nimeni nu vrea, nimeni nu îndrăznește să cerceteze trecutul misterioșilor eroi. Ei formează o unitate de oțel și sânt cei dintâi la asalturi. Ofițerii lor îi conduc cu o mână de fer. Și e ciudat! legionarii, dintre cari unii sânt după cum spusei, oameni feroci și fără lege, s'ar lăsa tăiați în bucăți pentru superiorii lor. Românul de care pomenii și care a fost reformă numai din pricina unei boli de inimă, de care suferă, însă povestea că după zuavi și spahii, legionarii sânt aceia cari merg la luptă cu cel mai mare dispreț pentru moarte. Și într'adevăr, cum ar putea moartea să sperie pe niște oameni cărora viața le e așa de puțin prețioasă!...

Iată soldații cari se răboesc acum cu marocanii, sub cerul de jăratec al continentului african. Ce greutatea întâmpină ei în mersul lor semănat cu curse din partea fanaticilor musulmani, numai Dumnezeu știe! Dar marocanii ce vor fi pățind când în rândurile lor strânse, trece ca un vițel de moarte, ca o trombă irezistibilă zuavii, spahii și legionarii Franței.

Ar fi o priveliște senzațională și palpitantă dacă n'ar fi oribilă!

Paris, Mai.

Ca decorațiuni C. I. Stoicescu posedă cele mai înalte distincțiuni. Era »Mare Ofițer« al ordinelor »Steaua României« și »Coroana României«. De asemenea posedă »Marele Cordon« al ordinului »Frantz Ioseph« (Austria); ordinul »Leopold« (Belgia); »Legiunea de onoare« (Franța), precum și o sumă de alte înalte decorațiuni străine.

Facă cerul ca marile și incontestabilele calități ale lui C. I. Stoicescu să serve de exemplu fiilor săi, iar serviciile aduse patriei să fie ca o mângâiere pentru îndurerata familie a defunctului.

„V. Naț.“

Imormântarea.

Întreaga presă, fără osebire de nuanță politică, publică articole elogioase la adresa repauzatului.

Moartea lui a produs în toate cercurile din Capitală cea mai dureroasă impresie.

Registrul deschis la locuința repauzatului a fost acoperit repede de sute de semnături.

Corpul defunctului a fost așezat pe un catafalc în salonul cel mare al causei din str. Batiște.

Înmormântarea a avut loc ieri, Joi, la orele 2 p. m.

DI I. Brătianu, șeful partidului național-liberal, care se afla la Florica, a sosit în Capitală pentru a asista la înmormântare.

Aventura unui broșuri.

Un mare umorist. — Doftor și doctor. — Cântec vechi.

București, 25 Maiu n.

Mulțumesc prietenului, care mi-a trimis broșura dlui Vajda. O lectură mai amuzantă nu își poate închipui nimine. Doctorul Alexandru Vaida știe să facă pe cititor să râdă, o calitate pe care nu o au alți doctori. O calitate, care se întâlnește așa de rar în zilele noastre, când nemilostiva luptă pentru trai îl face pe om să nu-i ardă de glumă. DI Vaida prin farmecul stilului d-sale îl fură pe cititorul cel mai încăpăținat. Fiecare pagină e o comoară de umor irezistibil, un umor natural, sănătos, care te captivează.

Între scriitorii noștri umoristici nu se ridică până la înălțimea dlui Vaida decât faimosul doftor Ion, inventatorul „arșitei împrejurărilor istorice fatale“, al „primului debut“, al „frunțașilor dintâi“ și al „marilor titani“. De altfel numai în această calitate comună, trebuie să căutăm motivul simpatiei cu care doctorul în medicină amintește pe doctorul în filosofie, despre care se știe că a avut coleg în doctorat pe un bulgar ce n'avea decât patru clase primare.

Da, dar subt haina glumei — ridendo dicere verum — domnul doctor spune atâtea adevăruri. De pildă acest adevăr: „Cetitorul de gazete, fugând cu ochii repede peste foile tipărite, numai rar observă înțelesul ascuns al cutărei faze“. Ei, vezi, tocmai de aceia a trebuit un om care să nu fugă cu ochii, ci cu picioarele, care să descopere înțelesul ascuns al frazelor din „Tribuna“. Și ce fericire că s'a găsit.

Felicit pe dl Vaida pentru talentul d-sale umoristic, fi mulțumesc pentru epitetele cu cari mă gratifică pe mine, cât și pentru „sarmalele literare“, pe cari se vede le-a gustat, Săcelele fiind așa de aproape de Brașov. Glumele însă au haz numai când sunt făcute pe

contul acelor cari trăiesc. A pomeni, cu gândul de a lua în zeflemea, numele morților, nu i-se permite nici celui mai demn frunțaș al lui Aesculap. Ce rost are de pildă numele de botez al tatălui meu, nume scris în întregime numai cu gândul de a-l ridiculiza? Ce găsește ridicol în acest nume? Dacă ar ceti cartea dlui Pârvan, ar vedea că acest nume de Urs se găsește printre cele dintâi inscripții creștinești, E cel mai vechi nume creștinesc, domnule doftor, și e frumos, e latinesc, și celce l'a purtat, așa cum l'a primit la botez, l'a purtat cu cinste. L'au mai purtat și alții. De pildă iobagul rezvrătit Nicolae al Florei din Albac. Nu-i așa? Dar nu e dator nimenea să știe numele aceluia care a purtat „lupta odioasă în contra boerilor“.

Dar, mă rog, ce-i cu tradarea? În ziare s'a răspândit zvonul că D-voastră veți publica o broșură, în care veți dovedi tradarea „Tribunei“. Și eu cetind broșura „Mangra, Tisza și „Tribuna“ văd că ne dați o lectură umoristică. De altfel am mai avut această surpriză, când, văzându-vă iscălit pe coperta „Vieții Românești“ am răsfoit cu sete revista spre a Vă ceti părerile în chestia românească din Ungaria și când colo am dat de... Vilhelm Tell.

Deși anunțată cu alai de atâți salvatori ai solidarității naționale, prețioasa scriere a domnului doctor, care se vede că și prețuiește mult fățul când se intitulează „Eu autorul broșurei Mangra, Tisza și Tribuna“, prețioasa broșură nu se găsește la nici o librărie. Am căutat-o la Alcalai, la Socec, la chioșcuri. Dar n'am găsit-o. Mulțumesc pretinului meu din Ardeal, care mi-a trimis-o.

Ce s'au făcut ale opt sute de exemplare expediate nu se știe. Se vede că „termitel“ le-au distrus înainte de a ajunge în mâinile publicului dornic de povești vesele. Sau poate că Sobolii le-au masacrat. În ori-ce caz, pentru clipele plăcute ce mi-a procurat, țin să atrag atențiunea dlui doctor asupra condamnabilei neglijențe a agenților de plasare. Un articol așa de indispensabil pentru ori-ce Român care vrea să vadă ce se petrece în Ardeal, trebuia altfel plasat.

Unii spun că autorul ar fi numai la începutul carierei sale literare. Drept aceia reclama ce i-s'a făcut ar fi urmărit scopul de a deștepta mai întâi interesul publicului din țară față de autor. Căci ușor i s'ar putea întâmpla ca, venind să și prezinte opera cutărui bărbat de seamă din țară, să mai fie întrebat, cum a mai fost: „Cine-i Domnul? Nu cunosc numele acesta“. Alții spun că reclama făcută de doftoru Ion și de Gazeta Transilvaniei ar fi compromis cu totul eminenta scriere. Căci e destul să facă doftoru Ion reclamă cuiva ca să-l compromită pentru vecii vecilor. Cazul cu „instrumentul dramatic al lui Bataille“ este clasic în această privință. Și din contră e destul să-l vezi pe acest domn că combate, pentru-ca să știi că ai a face cu o operă de seamă. Cazul cu poezia maestrului Vlahuța „1907“ e tipic. Nu știu care poate fi cauza. Cred din parte-mi că agenții de plasare, dând peste o astfel de mirodeneie, au ținut s'o savureze numai ei — omul e totdeauna așa de egoist — și cel mult amicii lor intimi.

Și uite, pe sub fereastra mea trece o ceată de flăcăi. Sânt și fete. Se întorc dela joc.

Cântă. De ce mă înfloară cântecul ăsta?

Ană, Ană, hai cu mine

Că maică-ta nu te ține,

Ană, Ană, măru-i roș
Hai cu mine la Lugoș!

E atâta de simplă chemarea asta. Dar cât farmec îi dă melodia atât de duioasă în tă-răgănarea ei. De ce-or fi având atâta farmec cântecile noastre? De ce uităm toate auzin-du-le, trecem cu vederea micile răutăți, arun-căm un zimbet de ironie la adresa canca-nurilor. Par'că ne-am desbrăcat de lutul care ne strânge în lanțul lui de fier. Și sufletul nostru nu se mai satură ascultând chemarea asta:

Hai cu mine

Că maică-ta nu te ține!

E sinceritatea. E glasul neprefăcut al sufle-tului, care, pornit din curăția lui, își găsește adăpost în toate inimile.

Sinceritatea! Iată ce face o operă, cât de neînsemnată, să fie prețuită, să fie gustată. De ce și-or fi împrumutând aere streine? Sinceritatea convinge, sinceritatea cotivează. Ce rare sânt operele cari te conving și te capti-vează!
I. U. S.

Scrisori din Iași.

— Un epilog al procesului Cuza—Socor. —
Iași, 11/24 Mai.

Ingrijitor e desigur, pentru demnitatea pre-sei noastre românești felul cum s'a relatat și cum se comentează desbaterile furtunosului proces de calomnie A. C. Cuza-Socor. Ingri-jitor e însă cuvântul cel mai ponderat. Umilitor și nedemn e calificativul just.

Te miri, te cutremuri cu desgust, gândin-du-te cum de mintea omenească a putut vărsa atâta venin în sufletul său, cum de cu-getul acesta omenesc nu se înfioară de perfidia faptei sale!

Ce idee stranie și caraghioasă și-o fi făcut bietul cetitor provincial, urmărind peripețiile acestui proces. *Ce sprijin de realitate a fapte-lor* — va fi putut el da judecății sale.

Iar ca o urmare firească, *ce mentalitate se clădește publicului nostru cetitor!*

Și dacă aceasta ar fi numai atitudinea pre-sei noastre din țară! Dacă numai ei, ceștia din „regatul României libere“, „luptătorii ade-vărului ar vedea și ar „critica“ lucrurile astfel!

O nu! luptători de aceștia pentru „adevăr“ se găsesc și pe plaiurile altor țărâmurii. O știm. Vreți dovadă? Citiți darea de samă asu-pra procesului Cuza-Socor, apărută în „pu-ternicul și vigurosul“ ziar maghiar „Budapesti Hir-lap“.

Acolo veți vedea cum, pe la miezul nopții, după ce jurații au intrat în camera lor de de-berare, dl prof. A. C. Cuza s'a repezit cu yurnalul asupra avocatului Giorgiu (?) — de sigur Ghiorghiu —. Cum publicul din sală, indignat, a sfâșiat în bucăți hainele prof. Cuza; cum armata a intervenit; etc. etc. etc.
In ce vremuri trăim?

In contra acestui mod nenorocit și tenden-țios de a judeca lucrurile, ca un început de reacțiune binefăcătoare, studenții universitari

ieșeni, au ținut Duminică 8/21 Mai la orele 3 p. m. în sala Pastia, o întrunire de protes-tare.

Natural că ceia ce i-a îndemnat pe studenți să țină această întrunire, a fost și gândul de a aduce cu chipul acesta mult ponegritului profesor A. C. Cuza — îmbărbătare și curaj în luptă.

Intrunirea a fost prezidată de dl doctorand în Medicină *Ionescu-Govora*:

Cel dintâi ia cuvântul dl doctorand în li-tere *Mihail Rădulescu* care, după ce arată scopul întrunirii de față, lămurește care trebuie să fie legătura între opinia publică și presă. In orice mișcare socială, zice dsa, studențimea și-a avut glasul ei hotărâtor și luminat. Ea e pârguia celei mai drepte judecăți. Revendică-rile ei sânt reflexul just al nevoilor populare. Intr'o țară ca a noastră, unde cetățeanul nu-și poate spune, răspicat și tare, păsurile și ne-voile ce-i țard pieptul, studențimii îi revine acest drept. Da trebuie — potrivit mijloacelor și împrejurărilor ce se ivesc — să lumineze, să oțelească, să mângăie, să protesteze. Im-prejurările prin cari trecem, ne fac să protes-tăm. Să protestăm energic contra limba-giului destrăbălat ce-l duce presa noastră, ponegrind și insultând instituțiile noastre de cultură, sentimentul nostru just de adevăr și dreptate, profesorii noștri de universitate, sen-timentul nostru național.

După dl Rădulescu vorbesc dnii studenți *Iamandy* și *C. N. Ifrim*, președintele „Centru-lui studentesc“ ieșan. Arată amândoi rolul an-tinațional ce-l joacă presa noastră din regat ziarele „Adevărul“, „Dimineața“, „Opinia“, „Facla“. Arată lupta desperată ce-o duc ace-ste ziare contra naționaliștilor în general, și contra dlui Cuza în special. Demască în chip strălucit legătura ce există între aceste ziare și diferitele case de bancă evreiești. Condamnă energic atitudinea desgustătoare a acelor Ro-mâni, ce se fac coadă de topor intere-selor evreimeii cutropitoare.

Declară solemn că, studențimea ieșană nu va mai permite de azi înainte limbajul acesta, superlativ în insulte și trivialități, față de miș-carea naționalistă.

Mulțumește călduros publicului ce-a luat parte în număr atât de mare la această întru-nire și-l roagă ca, după ce mai întâi vor de-monstra ostil, dar pașnic, în fața ziarului „O-pinia“, să meargă cu toții la locuința dlui Prof. A. C. Cuza, ca un omagiu de adâncă drago-ste și solidaritate.

Intrunirea în adevăr s'a terminat în cea mai perfectă liniște, după ce pblicul auditor a făcut o splendidă manifestație de simpatie dlui A. C. Cuza.
Corneliu Carp.

Culmea cinismului.

In broșura sa calomnioasă «Mangra, Tisza și Tribuna», dl Dr. Al. Vaida-Voe-vod publică la pagina 42 și următoarele (sublinierile sânt ale dlui Vaida):

„Cu „leul dela Gest“ — precum l-a nu-mit Mangra pe Tisza — „Tribuna“ susține de altcum vechi prietenii. Ea deja la 1903, în 10 Noemvrie, numărul 198, i-a dedicat protectorului ei, Tisza, un articol de fond, care pleda pentru pace.

Acel articol de fond era scris în cea mai neoașe limbă maghiară, ca contele Tisza să se poată delecta și convinge cu ochii proprii că „Tribuna“ este propagatoarea ideii de „pace“, așa dupăcum o înțeleg „pa-cea“ leul dela Gest și nașul său, cameles-nul dela Ceica...

«Românul», organul autorizat de sub conducerea dlui Goldiș, reproduce în nu-mărul său de azi din broșura dlui Vaida și aceste rânduri, — fără orice comentariu.

Ei bine, se știe doară că articolul acela «*scris în cea mai neoașe limbă maghiară*» — cum spune dl Vaida — a fost scris, și românește și ungurește, de chiar dl **Va-sile Goldiș**.

Și dl Goldiș, în lipsa sa de orice sen-timent de pudicitate și morală, are îndrăs-neala de-a reproduce și aceste rânduri...

Da, cu «leul dela Gest» dl Goldiș sus-ține vechi prietenii.

De-aceia i-am și recomandat dlui Vaida să schimbe titlul broșurei sale:

«Mangra, Tisza și Goldiș»!

Scrisori din Paris.

Oribila moarte a ministrului Berteaux.

La Issy-Ces-Monlinox. — Accidentul. —
Scene grozave!

Paris, 22 Mai.

Duminică dimineața am luat trenul pentru Issy Les Monlinox, de unde trebuiau să pornească aviatorii pentru cursa Paris—Madrid, organizată de *Petit Parisien*. Nu vă mai povestesc greu-tățile pe cari le-am întâmpinat ca să ajung pe câmpul de aviațiune. Trenurile erau pline, uni-tasageri se cocoțau până pe stâlpii vagoanelor. Sgomotul, veselia, înghesuiala erau de nedescris. Dimineața era proaspătă, sufla un vânt țărice!, cerul era acoperit cu nori blânzi, de un cenușiu deschis.

Să fi fost ceasurile șase fără un sfert când am ajuns la aerodromul din Issy-Les-Moulinox. Era atât de mult popor adunat la olaltă, cum vezi numai că împrejurimile Parisului, la zile mari. Cu toții eram veseli, cu toții cântam, glumele se încruciau. Din când în când aplauze puternice semnalau intrarea în arenă a vre-unui aviator cu-noscut. Un cordon de soldați respingea cu mare greutate publicul care năvălea pe câmpul de aviațiune.

Pe la șese și un sfert, soarele eși din nori și ne improșcă cu valuri largi de raze. Veselia mulțimei se întefi. Ea ajunsse culmea când cel dintâi aviator își luă sborul cu succes. Așa au plecat trei; îi urmăream din ochi cum pluteau în văzduh, micșorându-se din ce în ce. Deodată privirile fură atrase în jos, de un grup de oameni în haine negre, cari pășeau pe arenă, oprindu-se lângă un cordon de cuirasieri.

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„ specialist pentru dinți artificiali fără pod în „

CLUJ-KOLOZSVÁR.

(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)

Pune dinți și cu plățire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de Székely și Réti fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă
= plățire în rate lunare fără nici o urcare
de preț. — — —

= Mare asortiment în trusouri pentru mirese. =
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

Avis!

În comuna Mândruloc se află de vânzare o fabrică de cărămidă și țiglă, pe un teritor de 15 jugheré. Fiind teritorul nisipos se pot pregăti acolo și obiecte de cement etc.

Reflectanții să se adreseze lui *Pașcu Bozgan, Mondorlak*.

Pentru femei și bărbați

CAPSULELE SĂNID

s'au adeverid ca cel mai sigur remediu fără nici o injecție, contra pleuragiilor subite și cronice. O cutie cu instrucția aplicărilor (conținând 100 capsule) 6 cor. Unicul remediu sigur contra slăbirei și impotenței funcționale sunt renumitele capsule în-țărtoare ale Drului Timkó, sticla costă 10 cor. și se trimite contra ramburs dela

Farmacia „Magyar Király”
Budapesta, V., Marokkói-utca 2,
Piața Erzsébet.

Correspondența să se facă în limba română.

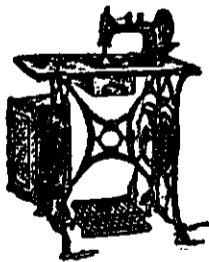
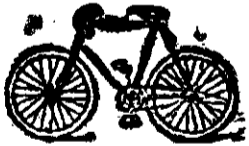
Horváth Béni

mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18.

Recomandă în atenția publicului din loc și provincie, atelierul său mehanic aranjat de nou, unde primește comande și **reparări de lucruri** ce aparțin în branșe precum mașini de cusut, de scris, biciclete și gramofone etc. Utensiliile acestor mașini le are în depozit.

Reparaturile se efectuează repede și prompt.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) *Petru Benea*, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb K — 68 litru. Rizling — 70. Roșu — 76.

Vinuri noi: Carbenet alb K 1 — litru. Šiller K — 54. Rizling K — 56. Rizling și Ruje amestecat K — 52 litru.

Rachie de treve (comină) K 1-50 litru.
Rachie de drojdii 2-20, Rachie de treve (comină) specialitate K 2 — litru.

Vinul și rachia să expedieze cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie

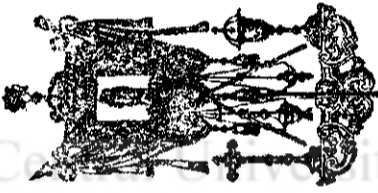
Vase dau împrumut pe timp de două luni Pentru calitatea vinului garantez.

Petru Benea
propr. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

Luca K. Alexievits

pregătitor de baine preoțești
NEOPLANTA — UJVIDÉK.

Recomandă atelierul său asortat cu toffelul de revizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică. Pregătește tot felul de icone sfinte le gate frumos cu aur și mătășă, steaguri, prapore și altele. Icoana Mormântul lui Christos îl face foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Expoziție permanentă

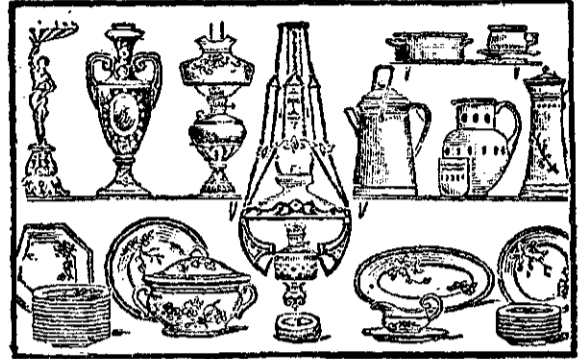
în localurile firmei

JOSIF JIKELI

din SIBIU

STRADA CISNĂDIEI No 47.

Vizitatorul nu e obligat să cumpere.

Consemnarea mărfurilor expuse:

Sticlă, porcelan, obiecte de bucătărie.

Instalație completă de bucătărie în diferite prețuri.

Cadouri de argint, nichel și aramă.

Obiecte decorative.

Ceasornice, articole de toaletă, de voiaj, pentru turiști și manevre (aluminium).

Amintiri din Sibiu.

Noutăți sosesc necontenit. Prețuri ieftine.

Obiecte de oțel englezesc și Solingen, tacă-muri.

Scule bisericesti: catalog gratis.

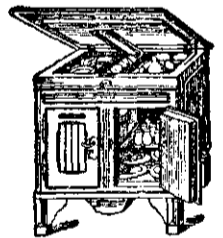
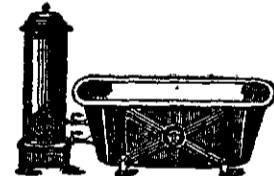
Cadre p. tablouri și ținătoare de fotografii.

Corpur moderne pentru luminat.

Garnituri pentru spălat, mese de spălat, băi, cornise, mobile de fer.

Dulapuri de gheață, vane de scaldat

provăzute cu cuptor de încălzit.

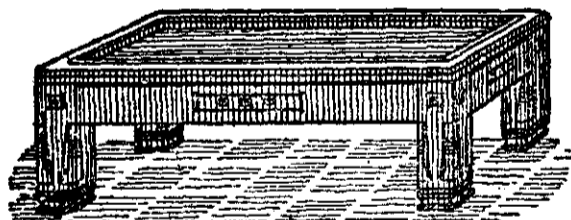
Vane de legănat, de șezut și pentru copii precum și orice articole igienice în execuție solidă se află în asortiment bogat, pelângă prețuri convenabile. Toffelul de lucrări de finichea pentru clădiri, apaducte cu gaz aerian, instalații electrice.

H. M. WOLLNER, Budapesta V., Arany János-utca 22/II. (Colțul Bálvány-u.)
Telefon 36-63. Catalog gratis și franco.

— Premiat la expoziție cu medalle de aur. —

H. PÁLLÁN succesor Styászni József

prima fabrică ardeleană de billarde și țimplărie în Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor.

La cerere trimite instalatorul de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public român din loc și jur, că am înființat în **Arad, Józseffőhercege-ut No 9**, un

nou institut de văpsit, curățire chimică și spălarea albiturilor cu aburi

bine aranjat și corăspunzător cerințelor moderne de azi

Praxa câștigată pe acest teren în capitală și alte orașe mari ale țării, sunt în stare să îndeplinesc toate condițiile celor mai gingașe pretenziuni. Asigur onor. mușterii pelângă serviciul prompt și efeptuarea — cu prețurile cele mai ieftine.

Rog binevoitorul sprijin, al on. public

Cu stimă:

EUGEN JUNCAN.

Comandele din provincie se efeptuiesc prompt.

MATUTSEK JOZSEF

Kolozsvár, Szentegyház-u. 3.

Recomandă depozitul său bogat asortat cu toffelul de

încălzăminte

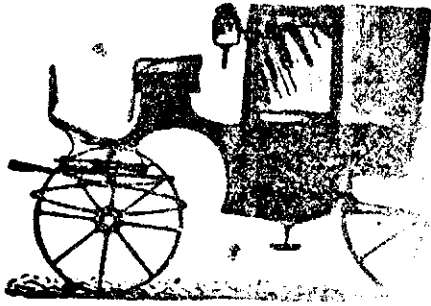
bărbătești și femeiești executate în atelierul propriu.

Comande din provincie, după măsură

sau că trimițând o gheată veche care'i șade bine se pregătesc prompt și din material bun, trainic și la modă.

Orice reparaturi cu promptitudine și cu prețuri ieftine!

Mare asortiment
de factoare,

trăsuri

închise și deschise,
trăsu'i cu un cal

căruțe

pentru economie, lucrate foarte solid, le recomandă

CAROL WEINDEL, fabricant de trăsuri

SIBIU—NAGYSZEBEN, str. Șaguna No 19.

Compoziții din cel mai bun material!

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE

VİRSET

strada

Kudritzer No. 44-46

Cea mai renumită
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobi-
lele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
— moderate. —

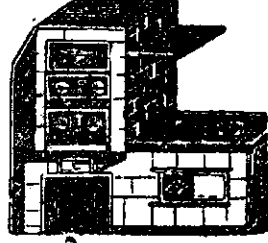
Mare depozit de piano
excelente, covoare, per-
dele, țesături foarte fine
— și mașini de cusut. —

Frații Weber

lăcătuși pentru edifici și constructori de apaducte
Timișoara-Fabric, Str. Távirda 26/a.

Primim orice lucru, ce se ține de branșa aceasta precum și
reparaturile anume: **strângerea în fier a zidurilor**

porți de fier, îngrădiri

de morminte, câmine perpetue,
vetre de fier (șparherturi) etc. etc.

Luăm spre lucrare construirea de apaducte
precum și telefoane de casă și ridicarea
parafulgerelor, pelângă un preț moderat
și garanță atât în loc. cât și în provincii.

S'a deschis

Filiala fabricei de
ghete anatomice Moskovits

în Arad, Piața Libertății No 18.

MEGNYILT

Prețuri
fixate
egal:

10 Cor.

13 »

17 »

22 »

Prețuri
fixate
egal:

10 Cor.

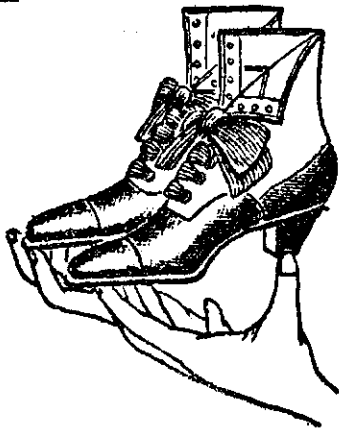
13 »

17 »

22 »

Prețuri egale.

Prețuri fixe.

FODOR D. József

prăvălie de ghete de primul rang

Gyulafehérvár, Novák Ferenc-tér 13.

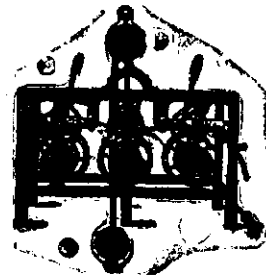
Se recomandă p. onor. public din
loc și jur, pentru pregătirea promptă
a toffelul de

ghete

p. domni, dame și copii

precum și **cioboate** pentru domni și copii în
execuția cea mai elegantă pelângă prețuri moderate și la
ultima modă. — Toffelul de reparaturi se execută repede,
trainic și ieftin, precum și toate comanda.

Oroloage de turn

Cataloage și speci-
ficări de prețuri tri-
mit gratis și franco

pentru palate, case comu-
nale, fabrici, locuțe private
regulează și aranjază mai favorabil:

Müller János,

Succesorul lui Mayer Károly
dela prima aranjare cu vapor
a fabricii de oroloage din :

Budapesta, VII., Tökölly-ut 52.

— (Casa proprie). —

Inginer

Eugen Tilea

birou tehnic

București, Calea Victoriei No 27.

EXECUTĂ:

Proiectarea și construirea de vile,
școli și ori-ce alte clădiri în stil
românesc și modern.

Construirea în beton armat.

Alimentări cu apă și canalizări de
orașe etc.

Construcțiuni de magazini de
cereale ș. a.

GEORGE RUMMEL
Salon de modă, Honterusgasse 5

ANUNȚ!

Pentru sezonul primăvară!

Am onoarea a aduce la cunoștința onor. public de
dame că mi-au sosit *Jurnale de Modă* bogat ilustrate după
modele cărora lucrez cu gust în atelierul meu toffelul de
costume, jachete, haine de stradă și salon, capoturi Prin-
cese și Reform, folii, talii, mantale, costumuri pentru sport
și orice haine englezești și franțuzești.

Serviciu prompt. La înștiințarea, prin postă la dorință
merg și acasă.

George Rummel,
Salon de modă, Sibiu, Honterusgasse 5.

Fondat la 1875.

Fondat la 1875.

BLATTNER KÁLMÁN

prima fabrică de oglinzi și cadre de tablouri în
DEBRECZEN.

Recomandă negustorilor de galanterie

oglinzile de bazar calitatea I și II,

în culoarea lemnului de nuc, mahagon și natură, dease-
menea geamgiilor (uiegarilor) cadre $10\frac{1}{16}$ și $8\frac{1}{10}$ poleite
în culoarea nucului pentru oglinzi, cu sau fără oglindă.
Ostrete din arin rusesc, pentru cadre în culoarea nucului
sau mahonului. *Oglinzi pentru cutii și toaletă.*

Preț-curent și modele se trimit gratuit.

Ghetele

Are 120 filiale în Un-
garia și cele mai mari
orașe din străinătate.

cu toate că sunt ieftine, sunt
lucrate din materialul cel mai
solid și fin. — Formă elegantă.

::: Cea mai mare fabrică de
ghete din Monarhie. Catalog
ilustrat se trimite gratuit.

„TURUL“ fabrică de ghete în Timișoara

Depozit principal in

societate pe acții.

Arad, Andrásy-ut.

Cel mai mare asortiment în

Noul conducător: Eduard Weinberger.

GHETE de prima calitate. :::

Ghete originale Goodyar Welt, recunoscute de cea mai bună calitate a vremii.

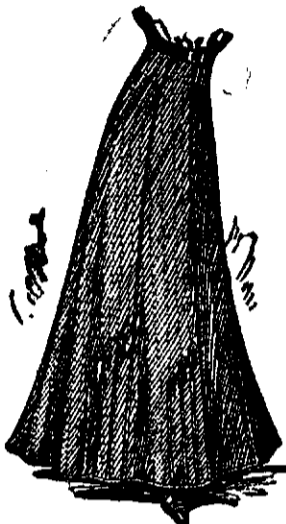

KAUFHAUS M. BRECKNER

Trimitere zilnică
postală, cu ramburs.
Comandele peste
20 coroane se trimit
franco.

Hermannstadt—Sibiu—Nagyszeben.

:: **cea mai mare sursă de cumpărare din loc!**

La cerere se trimit
și mostre.
Comandele se
execută prompt și
cu acuratețe.

	cam 1000 bluze de dame	de la C. 1'60 până la C. 80.—	
	„ 250 haluturi de dame	„ „ 6'50 „ „ „ 70.—	
	„ 250 poale „ „	„ „ 5.— „ „ „ 95.—	
	„ 200 jupoane „ „	„ „ 2.— „ „ „ 40.—	
	„ 300 șorțuri „ „	„ „ —'80 „ „ „ 6.—	
	„ 60 costume „ „	„ „ 20.— „ „ „ 80.—	
	„ 700 haine de copii	„ „ 1'50 „ „ „ 40.—	
	„ 300 șorțuri de copii	„ „ —'70 „ „ „ 6.—	
	„ 2000 cravate pentru domni	„ „ —'50 „ „ „ 3.—	
	„ 1000 cămăși „ „	„ „ 3.— „ „ „ 6.—	
	„ 2000 mănuși „ „	„ „ —'40 „ „ „ 4.—	

CIORAPI

pentru
domni,
dame și
copii,

calitatea cea mai bună
preparați în

fabrica proprie
de croșetaj.

Mărfuri diferite:

cămăși, pantaloni, veste,
jachete, șorțuri, jachete
»GOLF«.

Garantează pentru cele mai bune
ghete pentru domni, dame și copii

Prețurile pentru ghetele de
dame și domni sunt C 9.—
11.— și 13'50.

MARCA »SALAMANDER«.

Calitatea primă C 16'50.

De lux C 20'50.

GHETE DE SPORT.
GHETE DE COPII.
GHETE DE DANS.
GHETE DE GIMN.

Articole de modă
pentru domni și dame.
ALBITURI, BATISTE,
CRAVATE,
BRETEL ȘI JARTIERE,
CORDOANE,
CHIPIE TOTFELUL.

Pentru copii:
PĂLĂRII, BERETE,
ȘAPCI ȘI JACHETE.

UMBRELE:
BOA, ȘALURI, PLAID,
COSTUME DE BAIE.

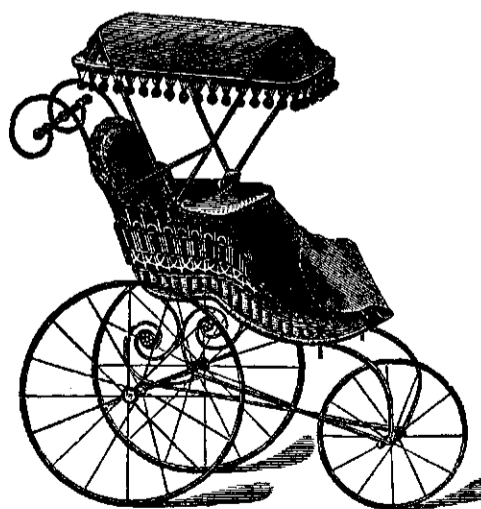
Articole pentru călătorie:

Cofere, corfe, casete necesare, portmo-
neuri, obiecte de piele diferite, tacâmuri
pentru turiști, sacuri de excursiune,
bastroane.

Articole de toaletă:

Oglinzi, perii, piepteni, săpun și arti-
cole pentru denticure.

Aparate de ras.

Căruțe pentru copii de la C 15—80.
Căruțe pentru sport de la C 12—45.

Mărfuri de galanterie:

Evantaile, rame pentru tablouri, vase,
garnituri de fumat, aprinzătoare, lampe
electrice de buzunar. Bijuterie modernă.

Articole de cadou:

Mărunțișuri, etagere, figuri de teracotă,
bastroane de promenadă, jocuri diferite
Tacâmuri de alpaca și argint de al-
paca obiecte de oțel. Articole de lux.

Noutăți diferite.

Mare depozit. == Cumpărarea nu e obligată. == Prețuri ieftine.